

SELVITYS

Salassa pidettävä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n nojalla 15-kohdan nojalla

1. TILAPÄISEN VALIOKUNNAN ASETTAMINEN

Keskustan valtuustoryhmä jätti aluevaltuuston kokouksessa 18.3.2024 aloitteen. Aloitteessa on 27 allekirjoittajaa.

Aloitteessa todetaan seuraavasti: "Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soiten Keskustan aluevaltuustoryhmä katsoo ja on päättänyt kokouksessaan 22.2.2024, että Sari Innanen ei nauti Keskustan ryhmän luottamusta aluehallituksen puheenjohtajan tehtävässään. Innasen toiminnasta aluehallituksen puheenjohtajana on ollut ryhmän näkemyksen mukaan haittaa hyvinvointialueen tehokkaan toiminnan jatkuvuudelle ja hänen toimintansa helmikuun 2024 aikana on ollut Keskustan aluevaltuustoryhmän linjausten vastaista. Siksi ryhmä katsoo, että Innanen ei voi jatkaa aluehallituksen puheenjohtajan tehtävässä vaarantamatta hyvinvointialueen päätöksentekoa ja taloustilanteesta johtuvien toimenpiteiden toteutumista."

Aloitteessa esitetään, että aluevaltuusto asettaa tilapäisen valiokunnan selvittämään,

- nauttiiko aluehallituksen puheenjohtajisto valtuuston luottamusta
- mikä on mahdollisen luottamuksen menettämisen peruste ja
- mitä seuraamuksia mahdollinen luottamuksen menettäminen aiheuttaa.

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluevaltuusto asetti 11.4.2024 § 20 tilapäisen valiokunnan selvittämään, nauttiiko aluehallituksen puheenjohtajisto valtuuston luottamusta, mikä on mahdollisen luottamuksen menettämisen peruste ja mitä seuraamuksia mahdollinen luottamuksen menettäminen aiheuttaa.

2. TILAPÄISEN VALIOKUNNAN TYÖSKENTELY

Tilapäinen valiokunta on valmistellut asiaa ja kokoontunut kahdeksan kertaa.

Selvitystyön yhteydessä tilapäinen valiokunta on varannut aluehallituksen puheenjohtajistolle varajäsenineen, aluevaltuuston puheenjohtajalle sekä irtisanoutuneelle hyvinvointialuejohtajalle Minna Korhikoski-Västille tilaisuuden tulla kirjallisesti kuulluksi.

Kirjallisia lausumia asiassa ovat antaneet seuraavat henkilöt:

- aluevaltuuston puheenjohtaja Asko Syrjälä
- aluehallituksen puheenjohtaja Sari Innanen
- aluehallituksen 1. varapuheenjohtaja Arto Alpia
- aluehallituksen 2. varapuheenjohtaja Kristiina Teerikangas

- aluehallituksen puheenjohtajan varajäsen Eija Seppä antoi lausunnon, ettei ole lausuttavaa
- entinen hyvinvointialuejohtaja Minna Korkiakoski-Västi antoi ainoastaan vastineen Sari Innasen lausuntoon

Aluehallituksen varapuheenjohtajien varajäsenet eivät pyynnöstä huolimatta ole lausuneet asiassa.

3. TAPAHTUMIEN AJANKOHTA

Tilapäisen valiokunnan arviointityö kohdistuu aluehallituksen puheenjohtajan ja aluehallituksen toimintaan vuoden 2024 aikana ennen tilapäisen valiokunnan asettamista tilanteessa, jossa aluehallitus on saanut viranhaltijajohdolta tietoa tilikauden 2023 taloudellisesta tilanteesta, sekä sen johdosta ryhdyttyihin toimenpiteisiin. Asiassa on erityisesti kysymys hyvinvointialueen viranhaltijajohtoon kohdistettujen toimenpiteiden mitoittamisesta ja luonteesta.

Aluehallituksen ja aluehallituksen puheenjohtajan tekemiä päätöksiä ja toimenpiteitä sekä lehdistön uutisointia asiasta on kuvattu liitteessä 1 (aikajana tapahtumista).

4. TAPAHTUMISTA SAADUN SELVITYKSEN SISÄLTÖ

a. Arvioidut seikat yleispiirteittäin

Tilapäinen valiokunta on selvitystyön yhteydessä pyrkinyt arvioimaan muun muassa seuraavia seikkoja:

- Aluehallituksen puheenjohtajiston johtaminen talouden kriisitilanteessa
- Aluehallituksen puheenjohtajiston yhteistyö eri sidosryhmien kanssa, kuten aluehallituksen, aluevaltuuston tai poliittisten ryhmien kanssa
- Aluehallituksen puheenjohtajiston vuorovaikutus virkamiesjohdon kanssa sekä aluehallituksen puheenjohtajan ajankäyttö ja esimiestyö suhteessa tapahtuma-aikana virassa toimineeseen hyvinvointialuejohtajaan
- Yhteistoimintaneuvottelujen ja johtamisjärjestelmän uudistamisen valmistelu
 - hyvinvointialuejohtajan irtisanoutumiseen johtanut kuulemismenettely
 - muun johdon irtisanomisten valmistelu
- Viestintä julkisuudessa ja toimiminen viestinnästä tehtyjen linjausten puitteissa
- Aluehallituksen puheenjohtajiston toimiminen toimivaltansa puitteissa
- Hyvinvointialueelle mahdollisesti aiheutettu mainehaitta tai taloudellinen haitta
- Onko toiminta ollut hyvinvointialueen strategian mukaista

Näiden lisäksi on pyydetty kuultavilta henkilöiltä selvitystä yksilöidyn kysymyksiin. Tilapäisen valiokunnan esittämät kysymykset ovat tarvittaessa saatavilla erillisenä asiakirjana.

b. Saadun selvityksen sisältö

Tilapäisen valiokunnan saamat selvitykset asiassa ovat tarvittaessa saatavilla erillisinä asiakirjoina.

5. MAHDOLLISEN LUOTTAMUKSEN MENETTÄMISEN PERUSTEET

a. Poliittisen yhteistyön toteutuminen

Sääntely:

Aluehallituksen puheenjohtaja johtaa poliittista yhteistyötä, jota aluehallituksen tehtävien toteuttaminen edellyttää. Aluehallituksen puheenjohtajan muista tehtävistä määrätään hallintosäännössä (hyvinvointialuelaki 44 §).

Aluehallituksen puheenjohtaja

1. johtaa hyvinvointialuestrategian edellyttämää poliittista yhteistyötä;
2. johtaa aluehallituksen tehtävien toteuttamisen edellyttämää poliittista yhteistyötä käymällä asioiden käsittelyn edellyttämiä keskusteluja poliittisten ryhmien kanssa sekä pitää sopivin tavoin yhteyttä hyvinvointialueen asukkaisiin ja muihin sidosryhmiin
3. vastaa hyvinvointialuejohtajan johtajasopimuksen valmistelusta ja huolehtii aluehallituksen ja aluevaltuuston kytkemisestä valmisteluprosessiin tarkoituksenmukaisella tavalla;
4. vastaa siitä, että hyvinvointialuejohtajan kanssa käydään vuosittain tavoite- ja arviointikeskustelut sekä myöntää hyvinvointialuejohtajalle vuosiloman sekä muut lakiin, määräyksiin tai sopimukseen perustuvat virkavapaudet ja etuudet sekä enintään kahden (2) kuukauden mittaisen palkattoman virkavapaan ja hyväksyy virkamatkamääräykset sekä matka- ja kululaskut. (Hallintosäännön 4 §).

Havainnot:

Aluehallitus on aluehallituksen puheenjohtajan valmisteleman toimenpidelistan pohjalta ja esittelystä päättänyt 9.2.2024 § 40-41 toimenpiteistä, jotka käsittävät muun muassa Soiten johtamisjärjestelmän uudistamisen ja hallinto- ja johtosäännön valmistelun sekä hallinnon ja ylimmän ja keskijohdon yhteistoimintamenettelyn, jonka on päätöksessä todettu voivan johtaa henkilöstön irtisanomisiin, sekä päättänyt antaa hyvinvointialuejohtajalle ja sote- ja konsernipalveluiden toimialuejohtajille kuulemiskutsut.

Päätöksiä ja valmistelua edellä mainituissa asioissa on tehty hyvin pikaisella aikataululla 2.2. – 9.2.2024 välisenä aikana ilman riittävää vuorovaikutusta valtuuston keskeisten poliittisten ryhmien kanssa, vaikka kysymyksessä on hyvinvointialueen toimintaan, talouteen ja maineeseen vaikuttavista toimenpiteistä. Poliittisen yhteistyön johtaminen kuuluu aluehallituksen puheenjohtajan vastuulle.

On huomioitava, että valtuuston päätettäviä asioita ovat hyvinvointialuelain mukaan hallintosääntö, jossa määrätään myös henkilöstöorganisaatiosta, talousarvio, jossa varataan määrärahat henkilöstöresursseille sekä hyvinvointialuejohtajan erottaminen. Päätöksen teon asianmukainen valmistelu ennen hankkeiden vireille panoa olisi edellyttänyt laajempaa poliittista osallistamista (esimerkiksi valtuustoseminaari).

Aluehallituksen puheenjohtaja ei myöskään ole noudattanut oman poliittisen ryhmänsä linjauksia maltillisesta lähestymistavasta.

Lisäksi aluehallituksen puheenjohtaja on laiminlyönyt viedä aluehallituksen päätettäväksi ne yksityiskohtaiset perusteet, joista johtavia viranhaltijoita halutaan kuulla.

Aluehallituksen puheenjohtajistoa ei ole riittävästi osallistettu valmistelun ja päätöksenteon aikana.

Hallintosäännön 4 §:n 2 kohdan nojalla poliittisen yhteistyön edellyttämien keskustelujen käyminen on aluehallituksen puheenjohtajan tehtävä.

Aluehallituksen puheenjohtajan tilapäiselle valiokunnalle antamasta selvityksestä heijastuu vahva epäluottamus Keskustan aluevaltuustoryhmän toimintaan, mikä tosin on täysin ymmärrettävää ottaen huomioon, että aloite tilapäisen valiokunnan perustamisesta on kyseisen ryhmän tekemä.

Tilapäisen valiokunnan näkemys:

Aluehallituksen puheenjohtajan poliittinen johtaminen ja yhteistyö ei ole ollut edellä viitatuissa aluehallituksen valmistelussa olleissa asioissa aluehallituksen puheenjohtajalta edellytettävien vaatimusten mukaista.

Tilapäisen valiokunnan käsityksen mukaan luottamusta poliittiseen yhteistyöhön aluehallituksen puheenjohtajan kanssa ei ole.

b. Yhteistyön toimivuus viranhaltijoiden kanssa

Havaintoja:

Aluehallituksen puheenjohtajan Sari Innasen lausumista ilmenee selkeä epäluottamus hyvinvointialueen viranhaltijajohtoon.

Tämä on havaittavissa hänen antamistaan vastauksista, joissa hän muun muassa kertoo, että

- Soitessa on erittäin vakava johtajuuskriisi virkamiesportaassa
- toimialajohtajilla ei ole kykyä lukea tuloslaskelmaa, eikä käsitystä siitä mistä toimintakate muodostuu
- vaikutti siltä, että myös talousarvion täytäntöönpano-ohje oli tuntematon asiakirja.

Yhteistyön toimivuus viranhaltijajohdon kanssa edellyttää molemminpuolista luottamusta. Mikäli aluehallituksen puheenjohtajan näkemys viranhaltijoiden osaamisesta ja kyvykkyydestä on edellä kuvatun kaltainen, on aihetta epäillä, että se heijastuu yhteistyöhön viranhaltijoiden kanssa negatiivisesti, kun otetaan huomioon, että hyvinvointialueella päätöksenteon tulisi tapahtua viranhaltijoiden valmistelusta.

Lisäksi aluehallituksen puheenjohtajan välittömässä ohjauksessa valmistellusta hyvinvointialuejohtajalle toimitetusta kuulemiskirjeestä ja Sari Innasen omasta kertomuksesta ilmenee, että johdon kuulemismenettelyssä on valmisteltu viranhaltijoiden henkilöperusteista irtisanomista ja kuulemiskutsussa on esitetty väitteitä henkilöstön moitittavasta menettelystä virantoimitusvelvollisuudessa.

Tilapäisen valiokunnan näkemys:

Tilapäinen valiokunta katsoo, että aluehallituksen puheenjohtajan yhteistyö viranhaltijoiden kanssa ei ole kaikilta osin ollut rakentavaa ja luottamusta herättävää, koska se on painottunut syyllisten hakemiseen ja ollut viranhaltijoiden viranhoitovelvollisuuksia moittivaa sen sijaan, että olisi perehdytty tai selvitetty niin sanottuja juurisyyttä prosessille, joka on johtanut talousennusteen ylittymiseen verrattuna talousarvioon tai aikaisempiin ennusteisiin.

c. Esimiestyöskentely

Havainnot:

Entisen hyvinvointialuejohtajan kertomuksesta ilmenee, että valmistelu on tapahtunut osin virkamiesvalmistelun ulkopuolella. Lisäksi hänen kertomuksensa mukaan Innanen ohjasi esitystä aluehallituksen kokoukseen 9.2.2024 siten, että johtamisjärjestelmän ja hallintosäännön uudistamisen valmistelu olisi tapahtunut johtajaylilääkärin toimesta siten, että hänet hyvinvointialuejohtajana siirrettäisiin pois oleellisemmasta johtamisasemasta. Innasen ja Korhikoski-Västin keskustelun pohjalta esitys kuitenkin yhteisymmärryksessä muutettiin siten, että hyvinvointialuejohtaja otettiin mukaan työryhmään.

Lisäksi aluehallituksen puheenjohtajan omasta kertomuksesta ja entisen hyvinvointialuejohtajan kertomuksesta ilmenee aluehallituksen puheenjohtajan tuen puute esimiehenä hyvinvointialuejohtajan työlle kriisitilanteessa.

Jäljempänä kuvatulla tavalla aluehallituksen puheenjohtaja on myös osittain sivuuttanut virkamiesvalmistelun kuulemiskirjeiden valmistelun osalta. Hyvinvointialuejohtajaa ei ole osallistettu alaisiinsa viranhaltijoihin kohdistuvien toimenpiteiden valmistelussa (ns. ohjohtaminen).

Tilapäisen valiokunnan näkemys:

Aluehallituksen puheenjohtaja Sari Innasen työskentely kriisitilanteessa esimiesroolissa ei ole ollut hyvinvointialuejohtajaa tukevaa ja hän on pyrkinyt sivuuttamaan johtavan viranhaltijan siirtämällä tehtäviä ja vastuita muille itse valitsemilleen henkilöille.

d. Johtavien viranhaltijoiden kuulemismenettely

Sääntely:

Hyvinvointialuelain 47 §:n mukaan aluevaltuusto voi irtisanoa hyvinvointialuejohtajan tai siirtää hänet muihin tehtäviin, jos hän on menettänyt aluevaltuuston luottamuksen. Asia tulee vireille aluehallituksen esityksestä tai vähintään neljäsosan valtuutetuista tehtyä sitä koskevan aloitteen. Asiaa valmisteltaessa johtajalle on ilmoitettava, mihin luottamuksen menetys perustuu, ja varattava hänelle tilaisuus tulla kuulluksi.

Viranhaltijalain 35 §:n mukaan työntekijä ei saa irtisanoa virkasuhdetta viranhaltijasta johtuvasta syystä, ellei tämä syy ole asiallinen ja painava. Viranhaltijaa, joka on laiminlyönyt virkasuhteesta johtuvien velvollisuuksiensa täyttämisen tai rikkonut niitä, ei kuitenkaan saa irtisanoa, muissa kuin vakavissa virkasuhteeseen liittyvissä rikkomuksissa, ennen kuin hänelle on varoituksella annettu mahdollisuus korjata menettelynsä. (henkilöperusteinen irtisanomisperuste)

Viranhaltijalain 37 §:n mukaan virkasuhde voidaan irtisanoa, kun viranhaltijan tehtävät ovat vähentyneet olennaisesti ja pysyvästi taloudellisista syistä, työnantajan tai asianomaisen yksikön tehtävien uudelleen järjestelyn vuoksi taikka muista niihin verrattavista syistä. (taloudelliset ja tuotannolliset irtisanomisperusteet).

Virkasuhteen päättämismenettelystä todetaan viranhaltijalain 43 §:ssä, että ennen työnantajan suorittamaa irtisanomista tai purkamista viranhaltijalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi virkasuhteen päättämisen syistä perusteluineen. Jos työnantaja on työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain mukaan velvollinen neuvottelemaan taloudellisella tai tuotannollisella perusteella tapahtuvan irtisanomisen perusteesta työntekijöiden tai heidän edustajiensa kanssa, työnantajalla ei ole 1 momentissa tarkoitettua vastaavaa velvollisuutta.

Hallintolain 6 §:ssä säädetään, että viranomaisen on käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoitukseen.

Hallintosäännön mukaan:

Aluevaltuusto valitsee virkaan hyvinvointialuejohtajan. Aluehallitus valitsee mm. johtajaylilääkärin ja talousjohtajan. Hyvinvointialuejohtaja valitsee mm. toimialuejohtajat (53 §).

Hyvinvointialuejohtaja toimii aluehallituksen valitsemien viranhaltijoiden esihenkilönä, ellei aluehallitus toisin määrää (32 § 10-kohta).

Palvelussuhteen irtisanomisesta päättää palvelussuhteeseen ottava viranomainen (65 §).

Mikäli toimivallasta henkilöstöasioissa ei ole säädetty laissa eikä määrätty hallintosäännössä, toimivalta on aluehallituksella (48 §). Aluehallituksen tehtävä on edustaa hyvinvointialuetta työnantajana ja vastata hyvinvointialueen henkilöstöpolitiikasta (20§).

Havainnot:

Aluehallitus päätti 9.2.2024 § 41 käsitellä asian puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä ja antaa sote- ja konsernipalveluiden toimialuejohtajille sekä hyvinvointialuejohtajalle kuulemiskutsut.

Innanen on viemättä asiaa aluehallituksen päätettäväksi ja ilman sen nimenomaista päätöstä ohjannut henkilöstöjohtajan laatimaan hänen ohjeistuksensa mukaiset kuulemiskutsut erikseen nimetyille johtaville viranhaltijoille hyvinvointialuejohtaja mukaan lukien, jossa aiheena on ollut viranhaltijan irtisanominen henkilöperusteella hänen moitittavan menettelynsä johdosta.

Aluehallituksen toisen varapuheenjohtajan Kristiina Teerikankaan kertoman mukaan kuulemiskirjeiden sisältöön ei ollut todellista mahdollisuutta vaikuttaa. Aikaa ei ollut ja niiden sisältöä ei kokouksessa käsitelty. Hänen käsityksensä mukaan kuulemisen piti olla yhdessä keskustelua asioiden kulusta. Lisäksi taloudellisten säästöjen aikaan saaminen on ollut alkuperäinen tarkoitus kaikissa toimenpiteissä.

Aluehallituksen puheenjohtaja Innasen kertomuksesta ilmenee, että aluehallituksen tavoitteena on ollut aloittaa yhteistoimintamenettely siltä varalta, että aluehallitus tulee talousarvioesityksessään ehdottamaan henkilöstövähennyksiä.

Päätöspöytäkirjojen perusteella aluehallituksessa ei ole tapahtumahetkellä ollut vireillä asiaa koskien hyvinvointialuejohtajan tai muiden johtavien viranhaltijoiden irtisanomisen valmistelua virantoimitusvelvollisuuden

laiminlyönnin johdosta. Aluehallituksen puheenjohtaja on kuitenkin antanut henkilöstöjohtajalle toimeksiannon kuulla viranhaltijoita perusteella, jossa on kyse virantoimitusvelvollisuuden rikkomisesta.

Aluehallitus oli 9.2.2024 § 40 päättänyt nimetä ja valtuuttaa työnantajan edustajaksi henkilöstöjohtajan, johtajaylilääkärin sekä hyvinvointialuejohtajan valmistelevaan neuvotteluesityksen sekä edustamaan työnantajaa yhteistoimintaneuvotteluissa. Lisäksi aluehallitus oli nimennyt johtamisjärjestelmän uudistamista valmistelevan työryhmään aluevaltuuston puheenjohtajan, aluehallituksen puheenjohtajan, hyvinvointialuejohtajan, johtajaylilääkärin sekä hallintolakimiehen.

Tilapäisen valiokunnan työn yhteydessä on myös käynyt ilmi, että aluehallitukselle ei ole raportoitu kuulemisen tuloksista.

Tilapäisen valiokunnan näkemys:

Tilapäisen valiokunnan käsityksen/asiassa saaman selvityksen mukaan aluehallituksen puheenjohtajan toiminta kuulemiskirjeiden sisällön osalta ei ole perustunut poliittiseen yhteisymmärrykseen tai yhteisiin päätöksiin. Riittävänä menettelynä ei voida pitää sitä, että aluehallituksen puheenjohtaja tiedottaa aluehallituksen jäseniä sähköpostilla aikomuksesta kuulla viranhaltijoita virantoimitusvelvollisuuden rikkomiseen perustuen. Menettely on myös ollut viranhaltijoita loukkaavaa. Asian valmistelussa on myös osittain sivuutettu aluehallituksen valmisteluun vahvistamat edustajat ja työryhmä sekä hallintosäännön mukainen johtamisjärjestelmä ja esihenkilövastuut.

e. Talouskriisin toimenpiteiden mitoittaminen ja sitä koskeva valmistelu

Havainnot:

Aluehallituksella on 15.1.2024 ollut tieto tilikauden 2023 tulevasta alijäämästä, joka on arvioitu on noin 8-10 miljoonaksi euroksi. Hyvinvointialuejohtaja oli lähettänyt 25.1.2024 aluehallituksen puheenjohtajalle ja aluevaltuuston puheenjohtajalle tiedon, että alijäämä saattaa jopa tuplaantua. Uutta alijäämäennustetta (22 M€) on käsitelty aluehallituksessa 29.1.2024 ja pöytäkirjan mukaan aluehallituksessa on käyty jatkovalmistelua ja operatiivista johtamista ohjaava keskustelu. Aluehallituksen kokouksessa 9.2.2024 on päätetty toimenpiteistä ja johdon kuulemisesta.

Tilapäinen valiokunta arvioi, että talouden kriisitilanteessa tervehdyttävien toimenpiteiden aloittaminen on ollut tarpeellista, mutta pitää päätöksenteolle ja valmistelulle varattua aikaa riittämättömänä ottaen huomioon prosessiin osallisten oikeusturva sekä riittävän demokratian turvaamisen. Aluehallituksen puheenjohtaja on ollut keskeisessä roolissa ohjaamassa prosessia kiireellä.

Lisäksi kriisijohtaminen olisi vaatinut kriittistä harkintaa ja on ilmeistä, että liiallinen kiire on johtanut hätäisiin ja huonosti harkittuihin ratkaisuihin, mikä

ilmenee erityisesti epäonnistumisena tiedottamisessa ja valituissa keinoissa päästä tavoitteeseen.

Valittujen toimenpiteiden osalta tilapäinen valiokunta arvioi, että toimenpiteet sinänsä ovat olleet aiheellisia, mutta valitut keinot eivät kaikilta osin ole olleet hyväksyttäviä ja hyvinvointialueen etua edistäviä, millä erityisesti viitataan hyvinvointialueiden johtaviin viranhaltijoihin kohdistettua irtisanomisuhkaa.

Tilapäisen valiokunnan näkemys:

Aluehallituksen puheenjohtajan valmistelemien, esittelemien ja osittain toimeenpanemien ratkaisujen ja toimenpiteiden määrittäminen ei ole ollut yhteistyöhakuista ja osallistavaa, vaan hätäisesti ja kiireellä valmisteltua sekä moitittavia keinoja käyttävää (virkavelvollisuuden rikkomiseen perustuvalla irtisanomisella uhkaaminen).

f. Tiedottaminen julkisuudessa

Säätely:

Hyvinvointialuelain 74 §:n 2 momentin mukaan luottamushenkilön tulee edistää hyvinvointialueen ja sen asukkaiden etua sekä toimia luottamustehtävässään arvokkaasti tehtävän edellyttämällä tavalla.

Hallintosäännön 6 §:n mukaan aluehallitus johtaa hyvinvointialueen viestintää ja tiedottamista hyvinvointialueen toiminnasta. Aluehallitus hyväksyy yleiset ohjeet viestinnän ja tiedottamisen periaatteista. Aluehallitus nimeää viestinnästä vastaavat viranhaltijat. Viestinnän ensisijainen kanava on yleinen tietoverkko.

Perustuslain 12 §:n mukaan:

Jokaisella on sananvapaus. Sananvapauteen sisältyy oikeus ilmaista, julkistaa ja vastaanottaa tietoja, mielipiteitä ja muita viestejä kenenkään ennakolta estämättä. Tarkempia säännöksiä sananvapauden käyttämisestä annetaan lailla. Lailla voidaan säätää kuvaohjelmia koskevia lasten suojelemiseksi välttämättömiä rajoituksia.

Viranomaisen hallussa olevat asiakirjat ja muut tallenteet ovat julkisia, jollei niiden julkisuutta ole välttämättömien syiden vuoksi lailla erikseen rajoitettu. Jokaisella on oikeus saada tieto julkisesta asiakirjasta ja tallenteesta.

Havainnot:

Aluehallituksen puheenjohtaja on ennen aluehallituksen päätöstä 9.2.2024 yhteistoimintamenettelyn käynnistämisestä antanut median edustajalle lausunnon, jossa hän on arvellut irtisanomisia varmasti tulevan, mikä on voinut vaarantaa hänen puolueettomuuttaan asian lopullisessa käsittelyssä

aluehallituksessa ja saattanut vaarantaa hyvinvointialueen mainetta työnantajana sekä voinut aiheuttaa huolta Soiten henkilöstön keskuudessa.

Toisaalta valtuuston puheenjohtajan Asko Syrjälän lausunnon mukaan median pommituksen edessä myös yksittäiset sanavalinnat eivät ole täydellisiä.

Aluehallituksen toisen varapuheenjohtajan Kristiina Teerikankaan mukaan aluehallituksen jäseniltä tuli ohjeistusta tiedottamiseen ja annettiin ohjetta maltillisesta tiedottamisesta ja siitä, että on kyse kriisistä ja että on äärimmäisen tarkkaa, mitä ja miten tiedotetaan.

Aluehallituksen puheenjohtaja ei myöskään ole ryhtynyt toimenpiteisiin medialle annettujen lausuntojen korjaamiseksi, mikäli katsoo, että häntä on median toimesta tulkittu virheellisesti.

Tilapäisen valiokunnan näkemys asiassa:

Kysymys on ollut talouden kriisitilanteeseen liittyvästä tiedottamisesta ja sen johtamisesta, jossa viestinnän olisi tullut olla suunnitelmallista ja huolellisesti asiantuntijoiden kanssa muotoiltua.

Aluehallituksen puheenjohtajan asemassa olevalla on vastaava oikeus sananvapauteen kuin muillakin henkilöillä, mutta luottamushenkilönä hänen tässä roolissaan suorittamien toimenpiteiden tulisi edistää hyvinvointialueen etua.

Aluehallituksen puheenjohtajan tiedottaminen asiassa on siten ollut harkitsematonta, vastoin aluehallituksessa sovittuja periaatteita, eikä täytä tämänkaltaisen tehtävän asettamia vaatimuksia.

6. SEURAAMUKSET LUOTTAMUKSEN MENETTÄMISESTÄ LUOTTAMUSHENKILÖLLE

Sääntely:

Luottamushenkilö(t) voidaan erottaa kesken toimikauden, mikäli hän tai he eivät nauti valtuuston luottamusta. Tässä asiassa on kysymys aluehallituksen puheenjohtajiston nauttimasta luottamuksesta.

Asiasta säädetään hyvinvointialuelain 39 §:ssä seuraavaa:

39 § Luottamushenkilöiden erottaminen kesken toimikauden

Aluevaltuusto voi erottaa hyvinvointialueen, hyvinvointiyhtymän tai hyvinvointialueiden yhteiseen toimielimeen valitsemansa luottamushenkilöt kesken toimikauden, jos he tai joku heistä ei nauti aluevaltuuston luottamusta. Erottamispäätös koskee kaikkia toimielimeen valittuja luottamushenkilöitä.

Aluevaltuusto voi erottaa puheenjohtajansa ja varapuheenjohtajansa sekä valitsemiensä toimielinten puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan kesken toimikauden, jos joku heistä ei nauti aluevaltuuston luottamusta. Erottamispäätös koskee puheenjohtajistoa kokonaisuudessaan.

Luottamushenkilöiden ja puheenjohtajiston erottamista koskeva asia tulee vireille aluehallituksen esityksestä tai vähintään neljäosan valtuutetuista tehtyä sitä koskevan aloitteen.

Lain perustelujen mukaan puheenjohtajistolla on toimielimen työskentelyssä merkittävä asema ja säännöksellä pyritään turvaamaan toimielinten tehokasta työskentelyä ja korostamaan puheenjohtajan vastuuta (HE 241/2020 vp, s. 554).

Kuntaliiton tulkinta kuntalain vastaavasta säännöksestä on se, että puheenjohtajiston erottamispäätös tarkoittaa puheenjohtajiston erottamista toimielimestä. Toimielimeen valitaan uudet jäsenet erotettujen puheenjohtajistoon kuuluneiden tilalle. Myös puheenjohtajistoon kuulunut voi tulla valituksi uudelleen jäseneksi. Tämän jälkeen toimielimen jäsenistä valitaan puheenjohtajisto (Kuntaliitto 2021, Luottamushenkilöiden erottaminen epäluottamuksen perusteella, s. 4).

Luottamustoimen hoitamisesta todetaan hyvinvointialuelain 84 §:ssä seuraavaa:

84 § Luottamustoimen hoitaminen

Luottamushenkilö pysyy toimessaan sen ajan, joksi hänet on valittu, ja sen jälkeenkin siihen saakka, kunnes toimeen on valittu toinen. Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen on valittava jäljellä olevaksi toimikaudeksi uusi luottamushenkilö.

Toimeen valitun luottamushenkilön on myös hoidettava tointaan siihen saakka, kunnes asia on lopullisesti ratkaistu, jos:

- 1) luottamushenkilövaalista tehdään valitus;
- 2) eroa ei ole myönnetty; tai
- 3) aluehallitus on 101 §:n nojalla jättänyt aluevaltuuston vaalipäätöksen täytäntöön panematta.

Puheenjohtajiston valinnasta säädetään hyvinvointialuelaisissa lisäksi seuraavaa:

38 § 1 momentti Toimielimen puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat

Aluevaltuusto tai muu valinnasta vastaava toimielin valitsee jäseniksi valituista toimielimen puheenjohtajan ja tarpeellisen määrän

varapuheenjohtajia. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat valitaan samassa vaalitoimituksessa.

Toimielimen uutta kokoonpanoa harkittaessa tulee ottaa huomioon tasa-arvolaki, jonka 4 a§:n mukaan hyvinvointialueen toimielimissä, lukuun ottamatta aluevaltuustoja, tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

7. SEURAAMUKSET VIRHEELLISESTÄ MENETTELYSTÄ LUOTTAMUSTOIMESSA

Sääntely:

Hyvinvointialuelain 90 §:n mukaan luottamushenkilöön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen hoitaessaan hyvinvointialueissa tarkoitettuja tehtäviä.

Jos on syytä epäillä, että luottamushenkilö on toimeensa syylistynyt virkarikokseen tai muuten menetellyt siinä velvollisuuksiensa vastaisesti, aluehallituksen on vaadittava asianomaiselta selitys sekä tarvittaessa ilmoitettava asiasta aluevaltuustolle. Asiasta on viipymättä tehtävä rikosilmoitus, jos kysymyksessä on ilmeinen virkarikos.

Aluevaltuusto voi tutkimuksen tai oikeudenkäynnin ajaksi pidättää luottamushenkilön toimestaan, jollei hän ole itse ilmoittanut vetäytyvänsä luottamustoimesta. Ennen aluevaltuuston kokousta voi pidättämisestä väliaikaisesti päättää aluevaltuuston puheenjohtaja. Pidättämiss päätös voidaan panna täytäntöön heti.

Aluevaltuuston on luottamushenkilön toimeensa tekemäksi epäiltyä virkarikosta koskevan esitutkinnan tai oikeudenkäynnin ajaksi pidätettävä luottamushenkilö luottamushenkilötoimestaan, jos se on hyvinvointialueen päätöksenteon uskottavuuden ja luotettavuuden turvaamiseksi välttämätöntä ottaen huomioon epäillyn rikoksen vakavuus, mahdollinen toistuvuus ja muut seikat. Pidättämiss päätös voidaan panna täytäntöön heti.

Virkamiehellä tarkoitetaan rikoslaisissa myös julkista luottamustehtävää hoitavaa henkilöä, kuten aluehallituksen jäsentä. Rikoslain 40 luvun 7 §:n mukaan, jos virkamies hankkiakseen itselleen tai toiselle hyötyä taikka aiheuttaakseen toiselle haittaa tai vahinkoa rikkoo virkatoiminnassa noudatettaviin säännöksiin tai määräyksiin perustuvan virkavelvollisuutensa osallistuessaan päätöksentekoon tai sen valmisteluun tai käyttäessään julkista valtaa muissa virkatehtävissään taikka käyttää väärin asemaansa käskyvallassaan tai välittömässä valvonnassaan olevaan henkilöön nähden, hänet on tuomittava virka-aseman väärinkäytöstä sakkoon tai vankeuteen.

Tilapäinen valiokunnan näkemys:

Tilapäinen valiokunta on arvioinut yksinomaan luottamusta, eikä tilapäinen valiokunta ole arvioinut aluehallituksen puheenjohtajiston virheellistä menettelyä luottamustoimessa.

8. TILAPÄISEN VALIOKUNNAN ESITYS ALUEVALTUUSTOLLE

Tilapäinen valiokunta esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää tilapäisen valiokunnan selvityksen ja päätöksen mukaisesti aluehallituksen puheenjohtajiston luottamuksesta siten, että aluevaltuusto päättää

- a. todeta aluehallituksen puheenjohtajiston menettäneen aluevaltuuston luottamuksen valiokunnan selvityksessä esitetyin perustein
- b. erottaa lain hyvinvointialueesta (611/2021) 39 §:n nojalla aluehallituksen puheenjohtajiston
- c. valita uuden puheenjohtajiston aluehallitukseen erotetun puheenjohtajiston tilalle siten, että aluehallitukseen valitaan puheenjohtaja ja kaksi varapuheenjohtajaa
- d. että, aluevaltuusto tarkastaa ja hyväksyy tämän pykälän välittömästi kokouksessaan.

LIITE 1

AIKAJANA TAPAHTUMISTA

Pvm	Tapahtuma	Tapahtuman kuvaus	Lähde
13.11.-23	Soite/aluehallituksen kokous	<p>Talouskatsaus 1–9/2023:</p> <p>Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen alkuvuoden tulos näyttäytyi pitkälle kevääseen todellista tilannetta paremmalta, sillä ostolaskut saapuivat viiveellä hyvinvointialueiden alkukuukausien haasteiden takia. Myös muiden ostopalvelujen laskutuksissa oli viiveitä. Tilanne normalisoitui kesään mennessä ja talouden kuva tarkentui. Tulos painui alijäämäiseksi heinäkuun tuloksesta lähtien. Alijäämä 1–9/2023 oli -7,8 miljoonaa euroa. Osavuosikatsauksessa 1–6/2023 esitetty arvio koko vuoden tuloksesta -3,1 miljoonaa euroa on osoittautumassa liian positiiviseksi arvioksi. <u>Todennäköisempi arvio on 8–10 miljoonan euron alijäämäisyys.</u></p>	<p>Aluehallituksen pöytäkirja 13.11.2023 § 266 ja sen liite Osavuosikatsaus 1-9/2023</p> <p>https://kpsph-hva.oncloudos.com/cgi/DREQUES.T.PHP?page=meetingitem&id=2023637-5</p>
27.11.-23	Soite/hallituksen kokous	<p>Talouskatsaus 1-10/2023:</p> <p><u>Soiten tulos 1-10/2023 on -6,2 miljoonaa euroa alijäämäinen.</u> Alijäämä pieneni 1-9/2023-tilanteeseen verrattuna noin 1,6 miljoonalla eurolla. Alijäämää vähensi mm. Kevalta saatu tieto henkilösivukuluihin sisältyvästä tasausmaksusta*, jolla oli noin yhden miljoonan kuluja pienentävä vaikutus. Myös muut keskeiset kuluerät toteutuivat lokakuussa maltillisesti. Kulujen yhteismäärä oli 317,7 miljoonaa euroa. Määrä ylittää talousarvion henkilöstökulujen ja ostopalvelujen osalta.</p>	<p>Aluehallituksen pöytäkirja 27.11.2023 § 279 Talouskatsaus 1-10/2023</p> <p>https://kpsph-hva.oncloudos.com/kokous/2023642-5.PDF</p>
15.1.2024	Soite/hallituksen kokous	<p>Talouskatsaus 1-11/2023:</p> <p><u>Tuloskertymä 1-11/2023 oli -6,98 M€, kun se oli ajalla 1-10/2023 -6,23 M€.</u> Joulukuun ollessa tyypillisesti keskimääräistä korkeampi kuluiltaan (lomapalkkavelan muutos, jälkijättöisesti tuleva laskutus) pidämme koko vuoden tulosarvion tasolla alijäämä -8 - 10 M€. Talousarviossa 2023 tulostavoitteeksi on vahvistettu 0 €. Lisätalousarviota ei ole valmisteltu, koska ensimmäinen hyvinvointialue - toimintavuoden johdosta tuloskehityksen arviointi on haasteellista. Sen sijaan talousarvioilytyksestä on raportoitu säännöllisesti aluehallitusta osana kuukausittaisia talouskatsauksia.</p>	<p>Aluehallituksen pöytäkirja 15.1.2024 § 6 Talouskatsaus 1-11/2023</p> <p>https://kpsph-hva.oncloudos.com/cgi/DREQUES.T.PHP?page=meetingitem&id=2024665-6</p>
24.1.	Whatsup-viesti HVA-johdajalta	<p>Soiten hyvinvointialuejohtajan Whatsup-viesti aluehallituksen puheenjohtajalle, että hyvinvointialueen alijäämä ei olekaan 8 miljoonaa euroa (15.1.), vaan 22 miljoonaa euroa. Muulle hallitukselle tieto ei tullut tässä vaiheessa.</p>	<p>Keskipohjanmaa, 7.2.2024 julkaistu paikallisuutinen, toimittaja Jukka Anias</p>

LIITE 1

AIKAJANA TAPAHTUMISTA

		Tieto whatsapp-viestin ajankohdasta on 7.2. KP24:ssa julkaistusta uutisesta. Arvioitavien tapahtumien alkupiste.	https://www.keskipohjanmaa.fi/artikkeli/aluehallituksen-puheenjohtaja-harkitsi-paikkansa-jattamista-emme-varmasti-valty-johtoon-ja-paalli
29.1.	Soite/hallituksen kokous	Soiten hallitus saa tiedon, että alijäämä on aiemmin ennustettua suurempi. Aluehallitus saatuaan tiedoksi tilinpäätöksen tulosestimateen, käynnisti 29.1.2024 kokouksessaan selvitykset alijäämän syistä. (aluehallituksen kokouksen 2.2. valmistelutekstiä)	Aluehallituksen pöytäkirja 29.1.2024 § 19 https://kpsHP-hva.oncloudos.com/cgi/DREQUES.T.PHP?page=meetingitem&id=2024682-4 Aluehallituksen pöytäkirja 2.2.2024 § 35 https://kpsHP-hva.oncloudos.com/cgi/DREQUES.T.PHP?page=meetingitem&id=2024691-5
1.2.	Lehtijuttu/KP24 (+ KP-lehti 2.2.)	”Soitella kriisikokous perjantaina – Oletettu alijäämä kaksinkertaistuu” ”Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen hallitus lienee ollut tyrmistynyt maanantain kokouksessa, jossa tuli tietoon, että edellisessä kokouksessa 18. tammikuuta talousjohtajan esittelemä noin kymmenen miljoonan alijäämäoletus oli tuplaantunut muutamassa viikossa 22 miljoonaan euroon.”	Keskipohjanmaa, perjantaina 2.2.2024 julkaistu paikallisuutinen, toimittaja Tiina Ruotsala https://www.keskipohjanmaa.fi/artikkeli/soiten-johdon-ongelmasta-22-miljoonan-yllatys-talouden-aliijaama-tuplaantui-kahdessa-viikossa
2.2.	Soite/hallituksen kokous	Soiten hallituksen ylimääräinen kokous: § 35 Tilinpäätösesimusteen aiheuttamat toimenpiteet Alustava tilinpäätösesimuste vuodelta 2023 on valmistunut. Tilinpäätöskirjaukset ovat kuitenkin kesken ja tulos varmistuu lähiviikkojen kuluessa. <u>Jo nyt on kuitenkin nähtävissä, että ennustettu 10 miljoonan euron suuruinen alijäämä tulee olemaan merkittävästi ennakoitua suurempi, arviolta 22 M €.</u> Kulut 398 M € ovat ylittämässä	Aluehallituksen pöytäkirja 2.2.2024 § 35 https://kpsHP-hva.oncloudos.com/cgi/DREQUES.T.PHP?page=meetingitem&id=2024691-5

LIITE 1

AIKAJANA TAPAHTUMISTA

		<p>talousarvion (372 M €) noin 25 M eurolla eli runsaat 6 %. Valtion rahoitus on 301 M €. Myynti- ja maksutuotot 85 M € ovat ylittämässä budjetin (81 M €) noin 4 M € eli lähes 5 %.</p> <p>Päätös: Merkittiin tiedoksi saadut selvitykset sekä käytiin näiden pohjalta jatkovalmistelua sekä operatiivista johtamista ohjaava keskustelu.</p> <p><i>9.2.2024 päätöksen valmistelutekstistä:</i> Aluehallituksen 2.2.2024 kokouksen jälkeen aluehallituksen puheenjohtaja ilmoitti hyvinvointialuejohtajalle tiedon aluehallituksen jäsenten yhdessä ja yksimielisesti sopimista toimenpiteistä, jotka vahvistetaan 9.2.2024 kokouksessa.</p>	<p>Aluehallituksen pöytäkirja 9.2.2024 § 40 https://kpsnp-hva.oncloudos.com/cgi/DREQUES.T.PHP?page=meetingitem&id=2024695-4</p>
2.2.	Lehtijuttu/KP24 (+ KP-lehti 3.2.)	”Soiten ”johdon ongelmasta” 22 miljoonan yllätys – Talouden alijäämä tuplaantui kahdessa viikossa”	<p>Keskipohjanmaa 2.2.2024 klo 15:41 https://www.keskipohjanmaa.fi/artikkeli/soiten-johdon-ongelmasta-22-miljoonan-yllatys-talouden-alijaama-tuplaantui-kahdessa-viikossa</p>
6.2.	Lehtijuttu/KP24 (+ KP-lehti 7.2.)	<p>”Soiten johtajat tiukalle tarkkikselle – Näillä toimilla aluehallitus on vetämässä johtajat tilille”</p> <p>Soiten hallituksen esityslista 9.2. kokoukseen on julkaistu, jonka perusteella artikkeli on kirjoitettu. Artikkelin perusteella esityslistan tekstin muoto poikkeaa merkittävästi päätökseen kirjatusta esittelytekstistä. Myös valmistelijan nimi vaihdettu.</p>	<p>Keskipohjanmaa, paikallisuutisten artikkeli 6.2.2024, toimittaja Jukka Anias https://www.keskipohjanmaa.fi/artikkeli/soiten-johtajat-tiukalle-tarkkikselle-aluehallitus-kaynnistamassa-yt-prosessin-joka-voi-johtaa-ir</p>
6.2.	Lehtijuttu/KP24 (+ KP-lehti 7.2.)	”Soiten räjähtänyt talouskriisi on johtanut hyvinvointialuejohtajan aseman tarkasteluun: ”Kyllä tämä nyt meidän johtajien ympärillä pyörii” ”	<p>Keskipohjanmaa, paikallisuutisten artikkeli 6.2.2024, Jukka Anias https://www.keskipohjanmaa.fi/artikkeli/soiten-rajatnnyt-talouskriisi-on-johtanut-myo-hyvinvointialuejohtajan-aseman-tarkasteluun-puola</p>

LIITE 1

AIKAJANA TAPAHTUMISTA

6.2.	Keskustan aluevaltuustoryhmän kokous	Keskustan aluevaltuustoryhmä keskusteli budjetin alijäämän syistä ja kuinka tilanteeseen tulee reagoida. Keskustan valtuustoryhmä päätti, että asiassa edetään maltilla ja selvitetään ylitysten syyt.	
7.2.	Lehtijuttu/KP24 (+ KP-lehti 8.2.)	Aluehallituksen puheenjohtaja harkitsi paikkansa jättämistä – ”Emme varmasti välty johtoon ja päällikkötasoon kohdistuvilta irtisanomisilta”	Keskipohtanmaa, paikallisuutisten artikkeli 7.2.2024 klo 18:13, toimittaja Jukka Anias https://www.keskipohtanmaa.fi/artikkeli/aluehallituksen-puheenjohtaja-harkitsi-paikkansa-jattamista-emme-varmasti-valty-johtoon-ja-paalli
9.2.	Soite/hallituksen kokous	<p>Soiten hallituksen kokous: § 40 Soiten johtamisjärjestelmän uudistamisen käynnistäminen ja hallinnon yhteistoimintamenettelyn käynnistäminen</p> <p>”Käynnistetään välittömästi Soiten johtamisjärjestelmän uudistaminen ja siihen liittyvän hallinto- ja johtosäännön valmistelu.”</p> <p>”Johtamisjärjestelmän uudistaminen edellyttää yhteistoimintamenettelyn käynnistämistä. Aluehallituksen linjauksen mukaisesti käynnistetään laaja hallinnon sekä ylimmän ja keskijohdon yhteistoimintamenettely. Yhteistoimintamenettely voi johtaa henkilöstön vähentämiseen ja irtisanomisiin hallinto- ja johtamistehtävissä.”</p> <p>Päätösesitys: Aluehallitus päättää</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. käsitellä asian puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä; 2. käynnistää välittömästi Soiten johtamisjärjestelmän uudistamisen ja hallinto- ja johtosäännön valmistelun, jota vetää seuraava työryhmä: aluevaltuuston puheenjohtaja, aluehallituksen puheenjohtaja, hyvinvointialuejohtaja, johtajaylilääkäri sekä hallintolakimies; 3. käynnistää laajan hallinnon sekä ylimmän ja keskijohdon yhteistoimintamenettelyn, joka voi johtaa henkilöstön vähentämiseen ja irtisanomisiin hallinto- ja johtamistehtävissä; 4. nimetä ja valtuuttaa työnantajan edustajaksi henkilöstöjohtajan, johtajaylilääkäriin sekä hyvinvointialuejohtajan valmistelevaan neuvotteluesityksen sekä edustamaan 	Aluehallituksen pöytäkirja 9.2.2024 § 40 https://kpsphp-hva.oncloudos.com/cgi/DREQUES.T.PHP?page=meetingitem&id=2024695-4

LIITE 1

AIKAJANA TAPAHTUMISTA

9.2.		<p>työnantajaa yhteistoimintaneuvotteluissa. Neuvotteluissa työnantajaa voi edustaa ja niiden valmisteluun voi osallistua muitakin nimettyjen edustajien osoittamia henkilöitä;</p> <p>5. edellyttää, että toimialuejohtajat raportoivat kuukausittain kirjallisesti aluehallitukselle talouden kehityksestä erittäin tarkalla tasolla;</p> <p>6. edellyttää, että talouden selvittämiseen hankitaan ulkopuolista apua;</p> <p>7. edellyttää, että toimivalle johdolle hankitaan työoikeuden koulutusta ulkopuolelta;</p> <p>8. edellyttää, että jokainen esihenkilö määrää välittömästi omien alaisten vanhat lomat pidettäväksi ja että henkilöstöjohtaja raportoi asiasta aluehallitukselle;</p> <p>9. edellyttää, että johdon pitämättömistä lomista annetaan aluehallitukselle selvitys 12.2.2024 kokoukseen.</p> <p>Päätös: Aluehallitus päätti kohdat 1.-9. päätösesityksen mukaisesti.</p> <p>Johdon kuulemiset (41 §):</p> <p>Valmistelija henkilöstöjohtaja Jaana Sandström</p> <p>Vuoden 2023 tilinpäätösennusteen valmistuttua aluehallitukselle ilmeni odotettua merkittävästi suurempi talouden alijäämä. Aluehallituksen mukaan toiminnan ulkoiset kulut on ylitetty oleellisesti eikä tästä ole informoitu aluehallitusta. Vuoden 2023 talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaan talousarvio on sitova ja toimialuejohtaja vastaa toimialueensa käyttösuunnitelman eurojen riittävydestä. Aluehallituksen mukaan ylityksiä ei ole tuotu aluehallitukselle tiedoksi.</p> <p>Aluehallitus edellyttää, että sote- ja konsernipalveluiden toimialuejohtajia ja hyvinvointialuejohtajaa kuullaan asiassa. Kutsut kuulemiseen toimitetaan välittömästi 9.2.2024 pidetyn kokouksen jälkeen.</p> <p>Päätösesitys: Aluehallitus päättää</p> <ol style="list-style-type: none">1. käsitellä asian puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä;2. antaa sote- ja konsernipalveluiden toimialuejohtajille sekä hyvinvointialuejohtajalle kuulemiskutsut.	<p>Aluehallituksen pöytäkirja 9.2.2024 § 41</p> <p>https://kpsphp-hva.oncloudos.com/cgi/DREQUES.T.PHP?page=meetingitem&id=2024695-5</p>
------	--	---	--

LIITE 1

AIKAJANA TAPAHTUMISTA

		Päätös: Aluehallitus päätti kohdat 1.-2. päätösesityksen mukaisesti.	
9.2.	Lehtijuttu/KP24 (+ KP-lehti 10.2.)	"Soiten talouskurimuksen koko karmeus ei kulkenut edes taloushallinnon sisällä – Sari Innasen mukaan talousjohtaja "toistaiseksi nauttii" luottamusta	Keskipojanmaa 9.2.2024 klo 19:07 https://www.keskipojanmaa.fi/artikkeli/soiten-taloukskurimuksen-koko-karmeus-ei-kulkenut-edes-taloushallinnon-sisalla-sari-innasen-mukaan
11.2.	Kuulemiskirjeluonnos hallitukselle	Sari Innanen lähetti hallitukselle luonnoksen kuulemiskirjeistä (klo 19:56).	
12.2.	Soite/hallituksen kokous	Kokouspöytäkirjan perusteella ei tämän valiokunnan selvittävän asian osalta tehty päätöksiä. Kuulemiskirjeluonnosta ei käsitelty itse kokouksessa. Kysyttiin vain, onko luettu ja voiko lähettää virkamiesten kautta eteenpäin.	Aluehallituksen kokouksen 12.2.2024 pöytäkirja https://kpsHP-hva.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meeting&id=2024689
14.2.	Kuulemiskirjeiden lähettäminen	Kuulemiskirjeet lähetettiin Soiten henkilöstöjohtajan toimesta johtaville virkamiehille henkilökohtaisesti. Lähetettyjen kuulemiskirjeiden liitteenä ei ollut luonnoksen mukana olleita kysymyksiä.	
15.2.	Soite hallituksen ja viranhaltijoiden kokous	Keskustelua organisaatiosta. Rakentavaa keskustelua viranhaltijoiden kanssa.	
19.2.	Hyvinvointialuejohtajan irtisanoutuminen	Minna Korkiakoski-Västi irtisanoutui hyvinvointialuejohtajan virasta maanantaiaamuna.	
19.2.	YLE-uutinen	"Hyvinvointialueen talouskriisi kärjistyi – irtisanoutunut johtaja vetoaa luottamuspuolaan, jota aluehallitus ei tunnista" Lehtijutussa Innanen on kiistänyt, että kyse olisi irtisanomisen uhasta. Lausuma on kuitenkin ristiriidassa kuulemiskirjeiden sisällön kanssa. Kuulemiskirjeiden sisältö tuli osittain julkisuuteen vasta 22.2.	Yle, 19.2.2024, Marja Aaltio, Petri Kuikka https://yle.fi/a/74-20075347

LIITE 1

AIKAJANA TAPAHTUMISTA

19.2.	Lehtijuttu/KP24 (+ KP-lehti 20.2.)	"Hyvinvointialuejohtaja Minna Korkiakoski-Västille harkittiin varoitusta tai potkuja: "En usko, että tällaista kutsua huvin vuoksi tulee" "	Keskipohjanmaa 19.2.2024 klo 9:31 https://www.keskipohjanmaa.fi/artikkeli/minna-korkiakoski-vastion-irtisanoutunut-taustalla-luottamuspuola
19.2.	Lehtijuttu/KP24 (+ KP-lehti 20.2.)	"Sari Innanen Ylelle: Minna Korkiakoski-Västin irtisanoutuminen tuli yllätyksenä"	Keskipohjanmaa 19.2.2024 klo 15:37 https://www.keskipohjanmaa.fi/artikkeli/minna-korkiakoski-vastion-irtisanoutunut-taustalla-luottamuspuola
20.2.	Lehtijuttu/KP24 (+ KP-lehti 21.2.)	"Uutisanalyysi: Onko aluehallituksen puheenjohtajalla luottamusta? – Suurin valtuustoryhmä kokoontuu kriisikokoukseen torstai-iltana"	Keskipohjanmaa 20.2.2024 klo 17 https://www.keskipohjanmaa.fi/artikkeli/uutisanalyysi-nauttiiko-aluehallituksen-puheenjohtaja-luottamusta-suurimmalla-valtuustoryhmalla
21.2.	Lehtijuttu/KP24 (+ KP-lehti 22.2.)	"Hyvinvointialueen johtajaero: aluehallituksen puheenjohtaja pysyy vaihtajien johdosta"	Keskipohjanmaa 21.2.2024 klo 9:15 https://www.keskipohjanmaa.fi/artikkeli/hyvinvointialueen-johtajaero-aluehallituksen-puheenjohtaja-pysyy-vaihtajien-johdosta
21.2.	Lehtijuttu/KP24 (+ KP-lehti 22.2.)	"Yhteinen keskustelu puuttui", "Ilmaisut suorastaan syyllistäviä" – Näin aluehallituksen jäsenet kommentoivat Soiten talous- ja johtajuuskriisiä"	Keskipohjanmaa 21.2.2024 klo 19:00 https://www.keskipohjanmaa.fi/artikkeli/yhteinen-keskustelu-puuttui-ilmaisut-olivat-suoraan-syyllistavia-nain-aluehallituksen-jasenet

LIITE 1

AIKAJANA TAPAHTUMISTA

22.2.	Lehtijuttu/KP24 (+ KP-lehti 23.2.)	"Tällainen on kirje, joka sai aikaan hyvinvointialueen johtajan lähdön: "Olet laiminlyönyt vakavalla tavalla virantoimitusvelvollisuutta"	Keskipohjanmaa 22.2.2024 klo 10:32 https://www.keskipohjanmaa.fi/artikkeli/tallinen-on-soiten-johdolle-lahetetty-kirje-tyonantaja-katsoo-etta-olet-laiminlyonyt-vakavalla-t
22.2.	Lehtijuttu/KP24 (+ KP-lehti 23.2.)	"Olen motivoitunut jatkamaan työtä puheenjohtajana", sanoo aluehallituksen puheenjohtaja Sari Innanen"	Keskipohjanmaa 22.2.2024 klo 11:31 https://www.keskipohjanmaa.fi/artikkeli/aluehallituksen-puheenjohtaja-sari-innanen-vastasi-keskipohjanmaan-kysymyksiin-olen-motivoitunut-j
22.2.	Keskustan aluevaltuustoryhmän kokous	Keskustan ryhmäkokous Kaustisella. Keskustan ryhmä äänesti ja päätyi selkeällä enemmistöllä siihen, että Sari Innanen ei nauti ryhmän luottamusta ja että Innasen pitää erota Soiten hallituksen puheenjohtajan paikalta.	
23.2.	Soite/hallituksen kokous	Soiten hallitus päätti hyväksyä Minna Korkiakoski-Västin eroilmoituksen. Katja Virta toimii hyvinvointialuejohtajan viransijaisena toistaiseksi. Hyvinvointialuejohtaja ehdottaa irtisanomisajan osalta, että hän toimii tehtävässään 19.-23.2.2024 siirtääkseen keskeneräiset tehtävänsä sijaiselleen ja myötävaikuttaakseen tehtävien hoidon jatkamiseen saumattomasti Soiten edun mukaisesti kuitenkin siten tilanne huomioiden, että <u>toimialuejohtajien kuulemistilaisuudet hoitaisi hänen sijaisensa.</u>	Aluehallituksen pöytäkirja 23.2.2024 § 60 https://kpsHP-hva.oncloudos.com/kokous/2024705-4.PDF
18.3.	Soite/valtuuston kokous	Aloite tilapäisen valiokunnan perustamisesta jätetään valtuustolle.	Aluevaltuuston pöytäkirja 18.3.2024 § 14 https://kpsHP-hva.oncloudos.com/cgi/DREQUES.T.PHP?page=meetingitem&id=2024697-14

LIITE 1**AIKAJANA TAPAHTUMISTA**

11.4.	Soite/valtuuston kokous	Valtuusto päätti asettaa tilapäisen valiokunnan	Aluevaltuuston pöytäkirja 11.4.2024 § 20 https://kpsHP-hva.oncloudos.com/cgi/DREQUES.T.PHP?page=meetingitem&id=2024726-6
-------	-------------------------	---	--